

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Кафедра західних і східних мов та методики їх навчання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З
ДИСЦИПЛІНИ ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА (ОСНОВНА ІНОЗЕМНА
МОВА)
[ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МОВА І ЛІТЕРАТУРА
(КИТАЙСЬКА))**

Одеса – 2021

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни: Обов’язкова
	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Мова і література (китайська))	Мова навчання: китайська, українська
Модулів –1		Рік навчання:
Змістових модулів – 1		3-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання:	Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (китайська))	Семестр: 5-й
		Лекції ___20_ год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,1 самостійної роботи студента – 4,2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Практичні, семінарські ___54_ год.
		Самостійна робота 76 год.
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: екзамен _____

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 49 % / 51 %

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни: Дисципліна «Теоретична фонетика китайської мови» є одним з інтегративних елементів професійної освіти студентів гуманітарних факультетів, який дає можливість розширити круг знань, умінь і навичок майбутніх фахівців. Зміст і технологія викладання дисципліни системно-комунікативним методом спрямовані на розкриття і засвоєння студентами основних тем з теоретичної фонетики англійської мови.

Даний курс носить оглядовий характер та має за мету ознайомити студентів з основними проблемами сучасної фонетики китайської мови.

Предметом курсу теоретичної фонетики китайської мови виступає мова як певна функціональна система.

Мета курсу – навчити студентів пізнавати, аналізувати та інтерпретувати фонетичні явища, а також удосконалити відповідні іншомовні навички та мовленнєві вміння майбутніх фахівців. Відпрацювання та закріплення означених навичок та умінь здійснюється в процесі семінарських занять.

Весь теоретичний матеріал розподілено за програмою з теоретичної фонетики китайської мови. Курс викладається українською та китайською мовами, отже студенти засвоюють значну кількість іншомовних спеціальних термінів, які є необхідними для розуміння курсу та активної участі в обговоренні лінгвістичних питань.

Одним з основних **завдань** курсу є підвищення рівня підготовки студентів з китайської мови, а також навчання різним методам лінгвістичних досліджень.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Теоретична фонетика (китайська)» студенти опановують також знання з таких навчальних дисциплін, як: «Теоретична фонетика (англійська)», «Граматика китайської мови», «Лексика китайської мови».

Очікувані результати навчання: Унаслідок вивчення навчальної дисципліни студенти мають:

Знати

- типи складів китайської мови, поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі»;
- визначення поняття «тону» у широкому та вузькому значенні;
- частотну характеристику тону;
- тривалість та інтенсивність тону;
- звуковий склад китайської мови;

- артикуляційну базу китайської мови;
- будову мовленнєвого апарату китайської мови.

Вміти

–**визначати** звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних;

- розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном;

- визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати **такі компетентності:**

1. Інтегральні компетентності:

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності викладача кафедри західних і східних мов

ІК 2. Здатність застосування певних теорій та методів викладання західних і східних мов, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ІК 3. Володіння комп'ютерними технологіями, пошук інформації в мережі Інтернет, електронними словниками, вміння критично оцінювати знайдену інформацію, здатність мобілізувати компетенції, отримані зі своєї основної спеціальності і суміжних дисциплін, і успішно застосовувати їх в процесі викладання теоретичної фонетики китайської мови.

2. Загальні компетентності:

ЗК 1. Комунікативна — володіння на високому рівні всіма видами фонетики мовленнєвої діяльності;

ЗК 2. Самоосвітня — здатність до мотивованої самооцінки та налаштованість на постійне самовдосконалення;

2. Фахові компетентності:

ФК 1. Філологічна — розвиток мовних знань, лінгво-комунікативних умінь;

ФК 2. Проектна — вміння розробити проект з теоретичної фонетики китайської мови;

ФК 3. Мовна — володіння фонетичними, мовними знаннями і навичками; знання семантики, стилістичної характеристики, системи форм слова, словотворчої структури і можливості сполучення, функцій фонетики в реченні, розвиток фонетичних навичок, систематизацію та поглиблення

знань з теоретичної фонетики з елементами їх теоретичного осмислення, викладання та практичного застосування;

ФК 4. Мовленнєва — знання основ теоретичної фонетики, засобів вираження фонетичної організації тексту та фонетичних засобів вираження фонетичної інтенції, уміння застосовувати фонетичні знання в діалозі, володіння параметрами комунікативно-стилістичної доцільності та мовної фонетичної правильності, уміння створювати текст певного типу (лист читача, офіційний лист, коментар); володіння різними видами мовленнєвої фонетичної діяльності (артикуляційною, акустичною і перцептивною) в ситуаціях міжкультурного спілкування;

ФК 5. Перекладацька - володіння фонетичними нормами китайської мови та уміння її застосовувати у різних видах перекладу;

ФК 6. Сукупність фонетичних компетенцій, необхідних фахівцю для здійснення мовного посередництва як в усній, так і в письмовій формах, здатність визначати фонетичні риси у різних сферах комунікацій, обізнаність з тим, про що йдеться в конкретному тексті (у конкретній ситуації мовлення); знання про національно-культурні особливості соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв мови: їх звичаї, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів використання цих знань з теоретичної фонетики в процесі спілкування; компетенцій з фонетики, необхідних для здійснення перекладацької діяльності;

Міждисциплінарні зв'язки: 1. Теоретична фонетика (англійська); 2. Граматика китайської мови; 3. Лексика китайської мови.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Види роботи	Бали	Критерії
Практичне заняття	0 балів	Студент не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем. Не готується до заняття.
	1 бал	Студент бере активну участь у практичному занятті, розв'язанні задач, аналізі результатів, висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади.
Контрольна модульна робота	0 балів	Відповідь на запитання відсутня або невірна.
	1 бал	Дано відповідь на запитання, яке потребує знання, але не потребує аналізу матеріалу.
	2 бали	Дано відповідь на запитання, яке потребує і знання, і аналізу матеріалу.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1-5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6-10 балів	Студент не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11-15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Студент намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16-20 балів	Студент уміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90–100 А)	<p>Здобувач вищої освіти має ґрунтовні знання про особливості теоретичної фонетики китайської мови.</p> <p>На високому рівні визначає типи складів китайської мови, поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі»; поняття «тону» у широкому та вузькому значенні; частотну характеристику тону; тривалість та інтенсивність тону; звуковий склад китайської мови; артикуляційну базу китайської мови; будову мовленнєвого апарату китайської мови.</p> <p>Усні відповіді повні, логічні й обґрунтовані.</p> <p>На високому рівні вміє: визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію.</p> <p>Здатний на високому рівні застосовувати знання і навички з</p>

	<p>теоретичної фонетики китайської мови у практиці, розуміє й усвідомлює необхідність освоєння фонетики китайської мови, виявляє творчий підхід в опануванні фонетичного матеріалу.</p>
<p>Добре (82–89 В)</p>	<p>Здобувач вищої освіти має достатні знання про звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію.</p> <p>Усні відповіді повні, логічні, натомість не завжди обґрунтовані.</p> <p>На достатньому рівні володіє вміннями визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, проте подекуди не може на високому рівні визначати зміну звуків у потоці мовлення.</p> <p>Виявляє здатність на адекватному рівні застосовувати знання і навички з теоретичної фонетики китайської мови у практиці, розуміє й усвідомлює необхідність освоєння фонетики китайської мови, виявляє творчий підхід в опануванні фонетичного матеріалу, натомість під час припускається незначних помилок.</p> <p>Потребує незначної допомоги з боку викладача.</p>
<p>Добре (74–81 С)</p>	<p>Здобувач вищої освіти має знання про звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, у визначенні припускається певних помилок.</p> <p>Визначення фонетичних особливостей китайської мови викликає певні труднощі.</p> <p>Усні відповіді повні, логічні, натомість не завжди обґрунтовані.</p> <p>На середньому рівні володіє вміннями визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення,</p>

	<p>асиміляцію, назалізацію, редукцію, проте подекуди не може на високому рівні визначати зміну звуків у потоці мовлення. Не завжди виявляє здатність на достатньому рівні застосовувати знання і навички з теоретичної фонетики китайської мови у практиці та розуміє й усвідомлює необхідність освоєння фонетики китайської мови, виявляє творчий підхід в опануванні фонетичного матеріалу.</p>
<p>Задовільно (64–73 D)</p>	<p>Здобувач вищої освіти має недостатні знання про звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, у визначенні припускається певних помилок.</p> <p>Усні відповіді не повні, здобувач вищої освіти ускладнюється в їх обґрунтуванні.</p> <p>На задовільному рівні володіє вміннями визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, проте подекуди не може на високому рівні визначати зміну звуків у потоці мовлення.</p> <p>Аналіз особливостей китайської фонетики. викликає труднощі;</p> <p>практично не виявляє здатності на достатньому рівні застосовувати знання і навички з теоретичної фонетики китайської мови у практиці та розуміє й усвідомлює необхідність освоєння фонетики китайської мови, виявляє творчий підхід в опануванні фонетичного матеріалу.</p> <p>Загалом здатний до засвоєння теоретичної фонетики китайської мови, проте потребує значної допомоги.</p> <p>Не виявляє творчого підходу до засвоєння теоретичних основ фонетики китайської мови.</p>
<p>Задовільно (60–63 E)</p>	<p>Здобувач вищої освіти на репродуктивному рівні має знання про звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці</p>

	<p>мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, у визначенні припускається певних помилок.</p> <p>У визначенні особливостей фонетики китайської мови припускається суттєвих помилок.</p> <p>Усні відповіді не повні й не обґрунтовані.</p> <p>На низькому рівні володіє вміннями визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, проте подекуди не може на високому рівні визначати зміну звуків у потоці мовлення.</p> <p>Практично не виявляє здатності визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, проте подекуди не може на високому рівні визначати зміну звуків у потоці мовлення.</p>
Незадовільно (35-59 FX)	<p>Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання про звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, у визначенні припускається певних помилок.</p> <p>Усні відповіді часткові, не обґрунтовані.</p> <p>Не виявляє здатності визначати звуки китайської мови, систему голосних, систему приголосних; розрізняти три ступені наголошеності складу, зв'язок між наголосом і тоном; визначати зміну звуків у потоці мовлення, асиміляцію, назалізацію, редукцію, проте подекуди не може на високому рівні визначати зміну звуків у потоці мовлення.</p>

Засоби діагностування результатів навчання

Усне опитування, виконання вправ, розв'язок прикладів, екзамен

Програма навчальної дисципліни

Завдання до самостійної роботи

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Структура китайської фонетики. Тон. Наголос.

Тема 1. Типи складів. Поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі».

Завдання до самостійної роботи з теми 1.

Підготувати презентацію до теми 1.

Самостійно визначити типи складів та їх особливості.

Тема 2. Поняття «тону» у широкому та вузькому значенні. Частотна характеристика тону. Тривалість та інтенсивність тону.

Завдання до самостійної роботи з теми 2.

Підготувати презентацію до теми 2.

Тема 3. Звуковий склад китайської мови. Артикуляційна база. Будова мовленнєвого апарату.

Завдання до самостійної роботи з теми 3.

Самостійно зробити вправи з артикуляції звукового складу китайської мови і продемонструвати на занятті відповідні навички.

Тема 4. Класифікація звуків китайської мови. Система голосних. Система приголосних.

Завдання до самостійної роботи з теми 4.

Написати реферат з теми: Класифікація фонем української та китайської мов за таким планом:

- 1.1. Фонема, її функції. Приголосні та голосні фонemi
- 1.2. Голосні фонemi в українській та китайській мовах
- 1.3. Назалізація голосних в українській та китайській мовах ..
- 1.4. Приголосні фонemi в українській та китайській мовах ...
- 1.5. Смыслорозрізнявальні опозиції фонем 13

Тема 5. Три ступені наголошеності складу. Зв'язок між наголосом і тоном.

Завдання до самостійної роботи з теми 5

Самостійно підготувати відеопрезентацію з теми 5.

Підготувати усний виступ з особливостей наголошень в українській та китайській мовах.

Тема 6. Зміна звуків у потоці мовлення. Асиміляція. Назалізація. Редукція.

Завдання до самостійної роботи з теми 6

Підготувати реферати з теми «Порівняння зміни звуків у потоці мовлення в українській та китайській мовах. Явища асиміляції, назалізації і редукції в українській та китайській мовах».

Тема 7. Інтоніяція. Графіка і транскрипція.

Завдання до самостійної роботи з теми 7.

Підготувати відеопрезентацію теми: «Порівняльна характеристика інтонації, графіки і транскрипції в українській і китайській мовах».

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	л.	п.	с.р.	інд
1	2	3	4	5	6
МОДУЛЬ 1.					
Змістовий модуль 1. _ . <u>Структура китайської фонетики. Тон. Наголос.</u>					
Тема 1. Типи складів. Поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі».	22	3	8	11	
Тема 2. Поняття «тону» у широкому та вузькому значенні. Частотна характеристика тону. Тривалість та інтенсивність тону.	22	3	8	11	
Тема 3. Звуковий склад китайської мови. Артикуляційна база. Будова мовленнєвого апарату.	21	3	7	11	
Тема 4. Класифікація звуків китайської мови. Система голосних. Система приголосних.	20	3	7	10	
Тема 5. Три ступені наголошеності складу. Зв'язок між наголосом і тоном.	22	3	8	11	

Тема 6. Зміна звуків у потоці мовлення. Асиміляція. Назалізація. Редукція.	22	3	8	11	
Тема 7. Інтонація. Графіка і транскрипція.	21	2	8	11	
Всього	150	20	54	76	

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Типи складів. Поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі».	8
2.	Тема 2. Поняття «тону» у широкому та вузькому значенні. Частотна характеристика тону. Тривалість та інтенсивність тону.	8
3.	Тема 3. Звуковий склад китайської мови. Артикуляційна база. Будова мовленнєвого апарату.	7
4.	Тема 4. Класифікація звуків китайської мови. Система голосних. Система приголосних.	7
5.	Тема 5. Три ступені наголошеності складу. Зв'язок між наголосом і тоном.	8
6.	Тема 6. Зміна звуків у потоці мовлення. Асиміляція. Назалізація. Редукція.	8
7.	Тема 7. Інтонація. Графіка і транскрипція.	8
	Усього	54

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
		Денна	
	Змістовий модуль 1. . <u>Структура китайської фонетики. Тон. Наголос.</u>		
1	Типи складів. Поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі».	11	Усне опитування
2	Поняття «тону» у широкому та вузькому значенні. Частотна характеристика тону.	11	Тестування

	Тривалість та інтенсивність тону.		
3	Звуковий склад китайської мови. Артикуляційна база. Будова мовленнєвого апарату.	11	Усне опитування
4	Класифікація звуків китайської мови. Система голосних. Система приголосних.	10	Тестування
5	Три ступені наголошеності складу. Зв'язок між наголосом і тоном.	11	Усне опитування
6	Зміна звуків у потоці мовлення. Асиміляція. Назалізація. Редукція.	11	Тестування
7	Інтонія. Графіка і транскрипція	11	Усне опитування

Методи навчання

Лекційні заняття проводяться згідно основним методичним етапам:

- презентація іншомовного матеріалу;
- тренування;
- практичне застосування засвоєного матеріалу.

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль (лекційні заняття, самостійна робота, контрольна модульна робота)				Екзам ен	Сума		
Змістові модулі	Бали		Разом	0-20	0-100		
	Практичні заняття	Самостійна робота					
Змістовий модуль 1. Структура китайської фонетики. Тон. Наголос.							
Тема 1. Типи складів. Поняття «ініціалі», «фіналі», «медіалі», «субфіналі», «централі», «терміналі».	0-1	0-3	0-80				
Тема 2. Поняття «тону» у широкому та вузькому значенні. Частотна характеристика тону. Тривалість та інтенсивність тону.	0-1	0-3-					
Контрольна модульна робота до змістового модуля за темами 1,2 (7 тестових завдань)		0-14					

Тема 3. Звуковий склад китайської мови. Артикуляційна база. Будова мовленнєвого апарату.	0-1	0-3			
Тема 4. Класифікація звуків китайської мови. Система голосних. Система приголосних.	0-1	0-3			
Контрольна модульна робота до змістового модуля за темами 3,4 (7 тестових завдань)		0-14			
Тема 5. Три ступені наголошеності складу. Зв'язок між наголосом і тоном.	0-1	0-3			
Тема 6. Зміна звуків у потоці мовлення. Асиміляція. Назалізація. Редукція.	0-1	0-3			
Контрольна модульна робота до змістового модуля за темами 5,6 (7 тестових завдань)		0-14			
Тема 7. Інтонація. Графіка і транскрипція.	0-1	0-3			
Контрольна модульна робота до змістового модуля за темою 7 (5 тестових завдань)		0-10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни.
- Опорні конспекти лекцій.
- Перелік рекомендованої літератури та інформаційних джерел до курсу.

- Ілюстративні матеріали (рисунок, схеми, таблиці, відео фрагменти).
- Пакети контрольних завдань з курсу для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу та самоконтролю.
- Рекомендації до самостійної роботи.

Забезпечення навчання осіб з особливими освітніми потребами

- Передбачено забезпечення рівного доступу до якісної освіти особам з особливими освітніми потребами шляхом організації їхнього навчання на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

Рекомендована література

Базова:

1. Кондрашевский А. Ф. «Практический курс китайского языка»: В 2-х т. – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007.
2. Булыгина Л. Г. «Практический курс китайского языка»: Т.3. – М.: Восток-Запад, 2007.
3. Лысенко Н. П. Программированный метод современного китайского языка. Части 1-2. Париж, 1987.
4. Спешнев Н. А. Фонетика китайского языка: учеб.пособие. – Ленинград, 1980.
5. Су Жуйцин, Ван Луся, Старостина С. П. «Практический курс китайского языка. Разговорный практикум». – М.: АСТ: Восток-Запад, 2007.
6. Хаматова А. А. Омонимия в современном китайском языке. Учебное пособие. – М., 2006.

Допоміжна:

1. Задоев Т. П., Хуан Шуин. Начальный курс китайского языка. В 3-х частях. Аудиоприложение 5 а/к. – М., 2004.
2. Кочергин И. В. И др. Сборник тренировочных упражнений, контрольных заданий и тестов по базовому курсу китайского языка. 2-е изд., исп. и доп. – 2005.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.twirpx.com/file/700296/>
2. <http://www.uchiyaziki.ru/index.php/ucebniki-kitayskogo-yazika-skachat/795-teoreticheskaja-fonetika-kitatskogo-yazika>
3. <http://babylonians.narod.ru/chinese/textbooks10.html>

